

ROĐACI ISUSOVI

(Mat. 12:16; Mark 3:20; Luk 8:19)

Isus se vratio sa svojim učenicima a jednoga putovanja. Kad su Ga ljudi opazili, odmah pođoše za Njima. Toliko se ljudi sakupilo u kući, da Isus sa svojim učenicima nije našao ni mjesta ni vremena, gdje bi pojeli svoj kruh. Što će dakle Gospodin? Ljudi gladuju za Njegovom riječi: On im je mora dati. Zato odmah sjedne i uči.

O čemu On može govoriti narodu? O veseloj vijesti, koju primaju sva česta srca dobre volje. O nebeskom Ocu. Oni rado slušaju, da Jehova (Bog) nije samo pravedni sudac, koji vadi mač za kažnjavanje, nego da je dobri Otac, koji ljubi ljude, svoju djecu. On im pokazuje, kako mogu doći k Ocu: »Blazeni si siromašni duhom! I mnogi siromašni stvor veselo diže glavu: »Sada ću rado nositi svoju bijedu! To mora biti tako, jer je i Mesija tako dobar.

»Blazeni miroljubivi! Oni širom otvaraju svoje srce i izbacuju iz njega tamu prezira i mržnje. »Blazeni, koji su čista srca! Gadi im se njihov prijavni život i odlučuju, da će provoditi čist život.

Tako propovijeda Spasitelj i pod snagom Njegove riječi postaju ljudi mekani i voljniji za dobro.

Najednom se kroz gusto natisnuto mnoštvo približavao neki glasnik. On si morao laktovima krčiti put, da ide naprijed. Konačno se protisne s velikom mukom i naporom. I kad je došao pred Spasitelja, reče Mu glasno svoju vijest: »Tvoja majka i braća stoje vani i hoće da Te vide.

I bilo je tako, kako je glasnik izvijestio. Njegova Majka Marija i njezini rođaci prevažili su daleki put preko bregova od Nazareta do Kafarnauma. Ali ne samo zato, da Isusa vide. Zla je vijest naime stigla u Nazaret, koju su neki donijeli: »Farizeji i pismoznanci vode borbu s Isusom. Oni vrebaju na Nj. Protive Mu se. Da, naraz Ga. To ne će dugo biti dobro. A Isus im pak daje mnogo povoda za borbu. On se ne brine mnogo za propise subotnje. Druži se sa carinicima i grešnicima. Jednoga takva imade baš u svojoj stalnoj pratnji. On se javno u sinagogi (bogatoholji) bori proti Farizejima i pismoznancima. To ne će dobro svršiti.

Nije dakle čudo, da su se rođaci Isusovi uznemirili i uzrujali. Oni misle, da On predaleko ide, jer se sviđa s knezovima i uglednicima naroda tako, da Ga oni otvoreno napadaju. Čitaju Mu iz levitskih knjiga što On ne bi smio činiti. Nastoje, ako bude moguće, da Ga prebace u Nazaret.

I Matij je Isusova s rođacima. Došla je iz čežnje i ljubavi prema Djetetu. Ona Ga već dugo nije vidjela. Zato je bila tjeskobna i brižna, što je to s Njime? Nikada nije Ona nastupila protiv Njegova mesijanskoga djelovanja. Ona zna, da On mora vršiti volju Očevu.

Vjesnik dakle isporučuje Gospodinu: »Tvoja Majka i Tvoja braća stoje vani i hoće da Te vide.

I sada doživljujemo nešto neobično. Gospodin ne pžita k sebi svoju Majku i svoje rođake. On ni ne ustaje, da podravi, svoju presvetu Majku. On go-

vori čudnovate riječi: »Tko je moja majka? Tko su moji rođaci? Pred sakupljenim narodom odbija Gospodin svoje rođake. Pa tako i svoju Majku, koja Ga tako nježno ljubi. Tada pokazuje na svoje učenike i govori: »Tu su, gledajte, moja majka i moja braća! Tko namne vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima, on je moj brat, sestra i majka.

Među »braćom« Isusovom se, među ostalim, spominju: Jakob, Josip, Simon i Juda. O dvojici te »braće« Jakovu i Josipu izričito se spominje, da im je majka bila Marija, žena Kleofe Alfafeja, polusestra Bl. Dj. Marije (Marko 13:40). Iz toga se jasno vidi, da su to bili zapravo blizi rođaci Kristovih, koji se po židovskom i grčkom načinu govora zovu braćom. Konačno to pitanje razjašnjuje činjenica, što je Krist na križu povjerio svoju Majku apostolu

Ivanu, a ne jednom od četvero spomenute braće.

»Brat moj i sestra i majka moja jest onaj, koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima.« Tim je riječima htio Krist kazati: »Vi Židovi polazete važnost na to, da ste izabranici. Vi govorite: Mesija će nam donijeti kraljevstvo nebesko, jer smo mi Njegove narodnosti. On će učiniti da se na nama ispunje prorokstva, jer smo mi izabrani narod. Ja pak Vama kažem: »To, što pripadate istomu narodu, kojemu i Ja, to vas ne će spasiti. Tu ne vrijedi ništa krvno srodstvo. Nego samo onaj, koji vjeruje, koji sluša riječ Božju i drži je, taj će se spasiti.« Ovo je bila najzobližnija opomena za Izrael.

To je i za nas potresna propovijed. Bog treba da bude prvi i posljednji u našem životu. Njegovu riječ slušati i stijediti to je sve.

Možemo li shvatiti Boga?

Što je Bog, to možemo spoznati i dokučiti djelomice iz stvorenih stvari t. j. iz prirode i svemira, a djelomice iz objave Bože.

Sv. Pavao kaže: »Što je nevidljivo na njemu, može se spoznati po stvorenjima« (Rim. 1:10). Stvorenja su zrcalo, u kome se gleda Stvoritelj, iz ogromne veličine nebeskih tjelesa možemo zaključiti na veličinu i snagu onoga, koji ta tjelesa održava. Iz neshvatljive udaljenosti sunca, odnosno zvijezda, možemo zaključiti svu-dušnost onoga, koji je ta sunca, te zvijezde stvorio. Iz divnog uređaja ovoga svijeta možemo zaključivati na mudrost njegova Stvoritelja. Iz ljepote ptica, iz krasote cvijeta možemo zaključivati na ljepotu i krasotu Onoga, koji ih je proizveo. I tako bismo mogli prošli činiti savršenosti svijeta pa od njih zaključivati na savršenosti Stvoritelja.

Ne ova spoznanja nije potpuna, i nije jasnja. Sv. Ljudevit Gradski je rekao: »Iz krasne slike možemo dočuti zaključivati na umjetničku vještinu slikara, ali ne možemo znati ništa o njegovu podrijetlu, o njegovoj domovini, o njegovu obitelji, o njegovu vladanju i t. d. Tako mi možemo iz stvorova upoznati mudrost i moć Božju, ali ne ostalo. Sv. Pavao kaže: »Sad gledamo kao kroz ogledalo u zagonetnosti, a tada ćemo ga gledati licem u lice« (1. Kor. 13:12).

Mnogo više doznajemo o Bogu, o njegovu biću i savršenosti iz objave. Bog se u dobroti svojoj ljudima objavio. On im je govorio više puta, osobito po putničarima, prorocima, a najposlije po svom Sinu Isusu Kristu (Zid. 1:1).

No unatoč tome mi ljudi nismo ipak u stanju, da Boga u ovom životu potpuno spoznamo, da dokučimo što On jest. To je odatle, što je On neizmjeran, dok smo mi ograničena bića. Kao što ne možemo o romno more preliti u malu posudu, tako ne možemo svojim ograničenim umom shvatiti neograničeno veličanstvo. Tko će shvatiti posudoviti? Tko će shvatiti vječnost? Zato kaže sv. Pavao: »Nitko ne zna što je Bog, nego Duh Božji« (1. Kor. 2:11). Ni anđeli Božji ne mogu shvatiti Božje bivstvo. Oni doduše gledaju Boga, ali samo u koliko mogu shvatiti. Oni nasliče čovjeku, koji promatra more s uzvišena mesta. Vidi jedan dio mora, ali ne vidi more u cijelom opsegu. Pa što ni anđeli ne mogu zar da ljudi mogu?

Kad naši slikari hoće predstaviti Boga, oni slikaju čovjeka stare dobe, s dugom bradom, a trokutom nad glavom i kuglom zemeljskom u rukama. Svaki razborit vidi, da je to slikanje samo neka simbolika — daleka sličnost. Osoba oca znači stvaritelja, njegova starost znači vječnost, trokut mudrost, kugla svemir. Boga ne može naslikati nitko, jer je neograničeno savršen-duh.

POVRATAK

Još živi radost u mojoj duši! Istinski sreća opet mi bliska. Život je postao vedar k'o neko. Jer duša mi opet je primila Krista.

Daleko sam bila, daleko od Njega. Kroz duboku tamu sam lutala sama. Tuga i bol kraj mene su stali; Svud bila je pustoš, očaj i tama.

Ke ranjena ptica duša mi bila. A kucali srca ko samrtni glas. Ni od kuda sreće ni od kuda mira, I posljednji krik moj bio je: Spasi!

I došao je natrag Izvor Vječne Sreće! Zamrlu dušu milovat mi stao. U katanju i bolu klekla sam pred Njim; A On je sa mnom plako, i srcu m'ri mi dao.

Dom molitve

U hram Božji udome trgovci i zaboravši, da je to dom molitve. Zetla za dobitima prožela je njihovih misao! Oni obnevidješe za duhovne vrednote. Zaboravši svetlinu — oskvrnute hram. Zato milosrdni blagi Spasitelj nastupi oštro prema ovim ljudima. Zato ih u znevu izagnu iz hrama iz kolega oni učiniliše špilju razbolitku.

Uzlazim u crkvu nabožno i mislim na to, da se na ovom posvećenom mjestu nalazimo pred Bogom, svojim Stvoriteljem. Znamo, da je u crkvi u svetome Očuvstvu sam Isus i On nas pozivlje na sbratnost i na molitvu. Donosimo svome Bogu svoja

nonizna raskalana srca, svoje čežnje za Njegovim blagolovnom. Sve možemo kazati našemu Spasitelju sve što nas raduje i što nas boli, sve, što ispunjava naš život težnjama i naporima ali je potrebno da priznamo svoju ovisnost o Njegovim Promisli. Potrebno je da molimo Njegovu zaštitu u svim svojim danima, da se sjećamo beskraje Njegove Ljubavi, koja nad nama bdi. Njegova nam je pomoć potrebna — Njegova milost jedino je sunce, koje nikada ne zalazi.

Crkva je dom molitve. Učlodište svim našim nevoljama. Hram Boga vječnoga.

Korist od patnja

Jeste li već vidjeli majku kraj pšteljane djeteta, kad je imalo biti operirano? Sa stotinu nježnih riječi nastoji da zaustavi djetetu suze, ali ipak ne brani ljekničku da reže i pali. Pa ako majka dozvoljava, da njezino miljenče podnozi tlolike muke, tko će -o tom sumnjati, da li su te muke djetetu potrebne i spasno, noane? Zar bi sve to majka dozvolila, kad ne bi o tom ovisilo zdravlje djeteta, ili kad mu ne bi time skratila i smanjila još teže muke?

Slično biva i s tvojim patnjama. Tuđi se, da je zlostavljanu, grde, ocrnjuju, opadaju. Tvoj Spasitelj vidi, što trpiš. On, koji te nosi u srcu, koji kričilo kaže, da mu vrijeđa zjenicu oka, tko vrijeđa tebe. On dozvoljava, da trpiš, makar bi patnja moglo lagano sprječiti, a ti još sumnjaš, da li te ta prolazna kušnja vodi k sreći?

Što je sve Spasitelj učinio za tebe, da ti dokaže, da te ljubi! Ta beskrjanja ljubav Božja najbolji je dokaz, da su patnje korisne. Sv. Pismo naziva blaženima one, koji trpe radi pravde, a iskustvo dokazuje, da su ljudi, koji trpe, posebni prijatelji Božji. Sve lo to stoga, što patnja dolaze od Boga. On hoće, da nam u budućem životu prištedi i najmanju bol, zato nas ovdje pohana svakojakim nevoljama i prizna nam kažeš, koji treba da ovdje iskapimo, da nas mine na drugom svijetu.

Kad vidimo da se kršćanin tuži na svoje patnje, treba da mu kažemo. Brate, tuži se na svoju nesreću, plačeš nad izgubljenim bogatvom, a morao bi Bogu zahvaljivati, što si siromah. Budimo uvjereni, da mu se ništa sretnije nije moglo desiti nego baš to, što ga čini tako neuzetnim. Kad bismo znali sve, što Bog zna, i kad bismo mogli u budućnosti vidjeti plodove tih patnja, kako bi se naše uvjerenje još više učvrstilo.

No netko će reći: Što mi koristi ta bolest, koja me prijeti, da vršim svoje dužnosti i prema Bogu i prema ljudima? Šta mi koristi gubitak imetka, kad me je bacio očaj? Ili on poniženje, koje me poništio svašvim smelo i stavilo u veliki nemir? Dakako, da nas nenadana nesreća u prvom času tako skrši, da nismo u stanju obratiti je sebi na korist. Ali pričekajmo časak i vidjet ćemo, kako nas Bog okreće patnje sprema za velike milosti. Bez patnje ne bismo možda postali zori, ali ne bismo postali onaj stepen svesti koji nam je od Boga namijenjen. Možda bismo se savim nesvjetli službi Božjoj, no još bismo zadržali ovu ili onu želju za taštom slavom i ne bismo je sa bez patnje odrekli. Možda se radi o kakvoj malenkosti. No ništa nije teže nego li raskinuti zdjuru slabu vezu, koja nas veže sa svijetom i samim sobom. I dok mi kolebamo, dolazi pomoć Božja, dolazi patnja, koja nas osvjesti i pročisti. Bolest, koja nas je prikovala za krevet, koja nas je bacila u bledu, poniženje, koje nam je donijelo samotu, smrt drage osobe, koju ti-liko opakulemo. Sve je to ličilo, koji nas ozdravlja i mi prijavama savim uz Boga.

Ako nesreća na te djeluje, kako Bog to želi, ako ti otmrnuva sva stvorenja, i ako dođeš do toga stanja, da se tvoje susuzana otređa u ruke Stvoriteljeve, sigurna sam, da ćeš dočepnut za nesreću Bogu više zahvaljivati, nego si Ga prije molio, da je odvrti od tebe. Uznožat ćeš u molitvama najveće dobročinstvo Božje, orema kolemu je sve drugo neznažno. Ako te Bog bio prema tebi širokogrudan, kad ti je dao bogatstvo, čast, zdravlje i dobru discu. On te prema tebi rasipan sada, kad ti je sve to uzelo (Job).

Sigurno te, da u jednom danu patnje više stičemo zaslugu za nebo, nego u godinama sreće, makar ih kako sveto proveli. Ne vjeruj dobru djelu koje si izveo u sreći. Nemoj da se savim osloniš na krećet, što te kralji je u ovom životu stalno sretan. Sv. Pavao diče sa svojim okrivima patnjama, brodolomom a sa molitvama i apostolskim djelovanjem. Ustrajno se bori protiv sebi midjelst s milosti i budi uvijek budan. Samo tako ćeš sa sačuhati od pobjunog s'bellubija u vršenju dobrih djela.

OSJETLJIVOST

Mrzovolja i prevelika osjetljivost su dvije sestice, samo je ova druga gore naravi.

Osjetljivost je lakva sklonost čudi, da se neko iako osjeća povrijeđenim i neraspolaženim govorom ili vladanjem drugoga. Može to počivati na nekrivim nerazgovorima razdražljivo raspoloženju. Ali on je osjetljiv duševno bolesnik ako se čudi i lakim bičom, ako dakle postaje sličan anđelu i ako se duboko užasa u duši.

Osjetljivost je mana, nepravda i nesreća.

Osjetljivost je mana. Sigurno je jedno veoma pogrešno raspoloženje, ako jedan čovjek s nepotopno pozornošću promatra vladanje drugih. Ako svaki govori i čin shvaća, kao da je njega i protiv njemu upravljen, tako shvaća kao atentat na svoj čin i osjeća se svaki i najmanji usmjeren, čim i pokret drugoga, kad da je to povreda njemu dužne pažnje i obzira.

Osjetljivost je konačno lako povredljiva oholost. Osjetljiva naime osoba ima neka umiješena prava i očekuje izvjesne obzire, koji se njoj daju, a na njih se dovoljno ne pazi i zato se ogrebuje.

Osjetljivost je mana ili bolje reći manjk mnogih mana. Neprijaznost i oholost, ljubomornost i neznanost su njegove kćerke. A može dovesti i do krivdanih, manje ili neprijeteljivih, dakle do teških krivd. Oni je farsješko svojstvo i Farijez iz Sv. Pisma bilu su primjer te osjetljivosti. Znade se s kakvim su očima vrebali na Spasitelja. Oni su čudesa djela Spasiteljeva gledali na mutne načoare svoje osjetljivosti i s izigravanjem zakona na Njega navajljivali.

Osjetljiv je čovjek smatra uvijek prognojenim, sve je protiv njemu upereno. Sve ga razdražuje, tako, da pada u sve vrste neprijaznosti, bezobzirnosti i tvrdice, jer misli, da sve to od drugih trpi. Gubi vjeru u bilo čiju krepost, pa tako doskora i sam u svoju.

Pa i navodno pobožni ljudi su osjetljivi. Mnogo drže do svoga kćričanstva, vode uredan vjerski život i možda imadu istinsku volju da postanu savršeni, a ipak pate od ove bolesti. Oni gledaju pogreške drugih u svjetlu svoje umiješene savršenosti i tom se vadaju.

Zato je osjetljiv čovjek nepravedan u osuđivanju drugih. A osim toga je još sumnjivak. Sve je tobože upereno protiv njemu. On pazl na način govora, naglašavanje pojedinih riječi, na pogled i pozdrav drugih i onda muči sebe i druge.

Zato je osjetljiv nesreća za osjetljiva djevoja i za oge, koji s njim imaju polu. On otečava svaki saobraćaj sa sobom i čini ga nemogućim. I u najvjeće opresnako osjetljiv osoba, koja nešto nade tlu u licu ili u rječima ili u pismu drugoga, što je uzrok da je vrijeđa. Teško je poglavitaru s takvim osobama. Nikad ne mogu biti dosta oprezni u postunku a njima.

Osjetljivost nije samo sestira mrzovolje, nego se s njom napose rado povezuje. I kad se one dvije zajedno nađu, onda tu više nema mira.

Pita se, zar nema lijeka za osjetljivost? Ispitaj im. Imade lijek za sve slabosti, pogreške i mane, samo ga treba potražiti i upotrebiti.

Osjetljivost je prikrivena oholost. Njezin je lijek poniznost.

Pa ako malo i sami sebe ispitamo, opaziti ćemo da mi nismo sasvim slobodni od osjetljivosti. Možda nismo tako lako uvredljivi ali nešto ipak jesmo. Ako se nevide nešto malo dira u našu slabu stranu, naše zanimanje, serila, na našu stranu se uporno, ili ako neka osoba iz našera poznatstva nešto reče i uradi što se njoj ne pristojilo ili se nama ne sviđa, to pedrma naše živce i mi osjećamo više, nego što bi trebalo.

Kako se Isus vladao. Iho, mirno, usprihno, ponizno, priznaje odočvarao, kad su Ga napadali i bili neprijatelji prema Njemu Pa i prema svojim neprijateljima ubreženim pismoznancima i napisanim Farijezima!

Činimo i mi u buduće prema primjeru našega Učitelja i Spasitelja.

NOVA CRKVA U TRIPOLISU. Na području koje pripada Franjevačkom konventu Svete Zemlje, položen je mjeseca svibnja kamen temeljac za novu crkvu latinskog obreda. Svečanost rsvete kamena obavio je kustos Svete Zemlje o. Hiacint Faccio uz asistenciju otaca Franjevača iz Palestine, Sirije i Libanona. Prisutni su bili kardinalski nadbiskup Msgr Kallias te zastupnici vjode Libanonske provincije kard. Neva i crkva bit duga 45 m, široka 20 m, te će imati zvonik visok 42 m. Bit će građena u stilu sadašnjice, a u obliku latinskog križa. Ing. Pietro Arigoni predvidio je jednu podzemnu prostoriju od 900 kv. metara, koja može služiti za sastanke. Veliku zalugu za gradnju crkve imade trioliantanski župa i latinskog obreda Antun Hanna. Tako će katolici sjevernog Libanona dobiti novu krasnu crkvu.

Vjerujem u Duha Svetoga

Nemalo prije svoje Muke savorio je Isus svojim apostolima o tome, da se na Njemu mora doista ispuniti ono, što su Proroci prorokali o Sinu čovječjem; Da će biti zlostavljen i ubijen, ali da će preći dan uskrsnuti; i oni od toga ništa ne razumješe. Ova im je govor bio sakriven, i nisu razumjeli, što im je govorio (Luka 18.34). Neki donosi, da Ga je Petar čak i zauvijek, kad je govorio o spjeljenju, koje je slajalo bred Njim: »Dakle to od tebe, Gospodine, to se ne stiješe biti dogoditi! Pomislio je to u dobromjernoj neprosvijetlosti, tako da Ga je Gospodin oštro odbio. »Odlazi od mene, sotonu, ti me hoćeš sablazniti! (Mat. 16, 23). Isus ih je godinama učio vječiju i orimiorim ali su oni još daleko od svakoga shvatanja. Oni ne shvaćaju ni onda, kad su se prorocanstva i trpljenja i smrti Isusa čovječjega ispunjavala; još u sudacovstvu Petar nijeke Gospodina, kojega je vidio u ponizju ne ispuštajući se, da se mora obistiniti i druga riječ: On ce tri dana poslije smrti uskrsnuti. Jest, čak i onda, kad su vidjeli, da je njihov Učitelj uskrsnuo i povratio se na nebo, njihovo je shvaćanje bilo još slabo i maglovito, poput plasišljivih žena zatvorisice dvoranu, u kojoj su molili.

A onda najednom velika promjena. Što se zbilgo? U to se vrijeme ispunilo Isusovo obećanje: Doći će Učitelji, Dun Sveti, koji će ih naučiti sve i koji će ih uputiti u sve, što im je On rekao; u to se vrijeme ispunilo Ezekijeljevo prorocanstvo: »Dat ću im srce složno i novi duh u nutrinu njihovu, izvadit ću iz ličja njihova kamena srca i dat ću im srce mesnato, da bude po molim uredbama i brizno drža moje zapovjedi; oni će biti narod moj i ja ću biti Bog njihov. (Ez. 11,19). Deset dana poslije Isusova Uzašaća na nebo, začuše Apostoli s neba silan šum i u liku plamenih jezikla sila na njih Dun Sveti te ih napuni. (Dj. ap. 2). Kao što se nekog

čovjek pošto ga je Bog stvorio, probudio na život i djelovao tek onda, kada ma je Stvoritelj udjelovao sđah životom, tako je i Crkva, što tu je Krist osnovao, tek onda doobila pravi život, kada je na nju došao Dun Sveti. Sv. Augustin kaže: »Ono, što se duha čovječjemu tijelu, to je Dun Sveti tijelu Kristovu. Crkva. U »Credo« na sv. Misli, Crkva Ga naziva »sveteljenjem života«. Prema riječi sv. Grupa Krist je glavna, a Duh Sveti srce Crkve.

I kao što je Duh Sveti jednom našao na mladu Crkvu, te je oživio, tako On djeluje u Crkvi i sadašnje: On je žel, pšavećuje i vodi »do konca svijeta«. On je čuva od zabiude; On dijeli milosti, što ih je Krist svojim otkupiteljskim djelom zaslužio i ujedno ih pohranio; On štiti Crkvu, da je sje paklene ne nadvaljaju.

On posvećuje Crkvu, dok posvećuje pojedine članove i sa svojim dolaskom kožu u dušu, posvetnu milost, dakle nadnaravni život. On djeluje ne samo u Božjemu hramu Crkve. On svakoga pojednoga kćričanima čini Božjim hramom (I. Kor. 3, 16). On je ona, koji nam daje milosti u Sakramentima; koji u nama molie nastaranjem uridišama; — koji nas ravjetljuje, da vidimo, što nam sluzi za spasenje, a što nam je na propast; koji nam daje snagu, da u nastajama očuvamo vjernost i u napastima se držimo hrebro.

Kad je crkveni Otac Origen još kao dijete ležao u kolijevci, poljubio ga njegov otac Leonida u grud; upitali su ga, zašto to radi, a on odgovori: »Srce je mogla djeteta hram Duha Svetoga«. Takvo strahopoštovanje zaslujuje svaki kćričanima. Takvo strahopoštovanje dužni smo i mi prema samima sebi. Stoga moramo ozbiljno izbjegavati grijeh, koji gasi Duha Svetoga u duši. Ako tako oštet hram Božji, uprostit će njega Bog« (I. Kor. 3 17). Dijeliti će sudbinu Samsona, koji je bio usmćren od hrama, što ga je sam porušio.

Religiozna kartografija

RELIGIOZNA KARTOGRAFIJA. Flencina, taj grad pjesništva i umjetnosti, vraća se staroj svojoj slavi srednjeg vijeka i renasance, i to ovaj put na području vjerske kartografije. Dominikanski samostan sv. Marka u tom, gradu rućeo je izdavat list pod naslovom »Studio Artistico Cartografico«, koji se bavi historičkim sastavljanjem i umjetničkom iztežbenom geografskih karata. Ma da je većini ljudi slabo poznato, redovnici staroga i srednjega vijeka bili su gotovo jedini, koji su se bavili kartografijom. Dosta je sjetiti se mapa svijeta, što ih izdase Beatus di Liebanu, Beatus Oema, fra Maurus i kanonik Lamberto. Svjedokom su tome i topografske karte u Pallazzo Vecchio u Firenci, te one u Vatikanu.

Navedeni firentinski list imade oko sebe tehničke stručnjake za konstrukciju, kao i planimetrički slikanje karata. Budući da Firenca posjeduje nacionalnu kartoteku, imadu Dominikanci pri ruci sva znanstvena pomagala, pa mogu isati karate za sve dijelove svijeta. Međutim dominikanska se ustanova ograničila samo na religioznu kartografiju, dakle na omeđenje biskupija, župa, redovničkih pokrajina, misijskih stanica.

Rad firentinskih Dominikanaca pobudio je u znanstvenom svijetu veliko zanimanje a firentinski nadbiskup kardinal bulgoslovio je djelo želeći mu što već uspjeh.

JEDNOGA JUTRA KOD MISE

Jednoga oštrga, hladnog jesenjeg jutra izišla je Marija Dunne iz željezničke postaje, da pođe na Misu. Dupovala je radničkim vlakom iz svoga sela, sa sasvim posebnog razloga. Stonebridge bio je sjedište suda za Southsire, a toga dana trebao je biti obješen Jim Burden, što je umorio djevojku, koju je volio. Gospoda Dunna došla je, da prikaže sv. Prilicst za pokoj njegove duše.

Unatoč magli, koja je gusto ovljala Visoku ulicu svojom sivom koprenom, Marija se začudila, što je vidjela ulicu punu ljudi, koji su svi išli u istom pravcu. Ojdnedom joj se objasnilo, šta znače ti brzi karaci, koji su odjavljivali oko nje; ili su prema zatvoru, da čekaju pred vratima, dok se ne digne zastava znak Burdenove smrti. »Kakla mogu?« pomislila je. »kako mogu željeti da budu svjedoci takve tragedije?«

Bilo joj je kao neko olakšanje, kad je vidjela, kako netko dolazi ususret njoj, protivno od zatvora. Bila je to žena s kovčegom. Svojom slobodnom rukom stiskala zgnječten rupčić i Marija je vidjela tragove suza na njenu licu. Nehotice je stala i propgovorila joj.

»Bojim se, da ste u nevolji. Mogu li vam pomoći?«

Žena je kinnula glavom. »Nitko meni ne može pomoći. Ja napuštam Stonebridge zauvijek. Izguro me je tako rekavši moj sin. Radi njegova. Jedni svi ovi ludaci, da suze u njega. Mogla Jima, a koljima sam se toliko ponosila. Osrmatilo me je, i ja, i ja tu ne mogu oprostiti. Hvala Bogu, što si-

romah njegov otac više nije doživio taj dan.

»Sta mislite?« — upita Marija — o ovim ljudima? Idu pred zatvor, da čekaju, dok se ne digne zastava.

»Pravo je tako«, reče druga. »Neka mu bude, momu Jimu. Ubojlet, što je umorio djevojku, koju je volio, jer nije htjela poći za njega. Osrmatilo je mene, a i njega katolika, kakav je bio njegov otac. Baš mu se pravo dogodilo. Stella je bilo njezino ime.«

»Obavio je valjanu ispovijed«, reče Jima majka. »Ali on je nanio sramotu našem postenom imenu.«

Marija je uze za ruku. »Ja idem na Misu. Da se pomolim za njega. Zeljela bih da i vi podoete. Hoćete li?«

Gospoda Burden kinnje glavom. »Čemu će mi to? Već godinama nissam molila. Otkad mi je muž umro. On je bio pravi katolik, kako vidite. Ja nikada.«

»Ne smeta«, reče joj Marija. »Ja želim, da samo podoete sa mnom i budete malo u crkvi. Sjedite tamo mirno, dok se sve svrši. I ne mislite na to, možete li moliti. Samo nastojte moliti na Jima, kad je bio mali dječetić, kad je bio djetelce i kad ste vi obično sve radili za njega.«

»A Ma će biti s mojim vlakom?« upita ga Burden. »Ja usoravo odlazim u London, da počnem iznova. Htjela bih, rano ulputovati; prije nego što me itko vidi.«

»Subota je. Ne će biti danas niko u Londonu. To idu u London a ima jedan vlak odmah poslije devet; idem i ja u sva tri kolovoze.«

KRVI, DAKLE!

»Kaznit ću ga dakle i pustiti!« (Lk. 23.10). U povijesti Kristove Muke ima vječnu znamenitost onaj trenutak kad je rimski upravitelj prije nego što će donijeti svoj sud nad Isusom, izjavio sljedeće: »Nalazim na Njemu nikakve krivice«. S tim je slučaj završio bio rješavan, rasprava dokračena. Da je to u onom času bila zadnja, zaključak na, Pilatova riječ i da je sa željenom dosljednošću ostao pri tome, ne bi njegovo ime došlo u Vjerovanje. Da, on je ina toga trebao zaklopiti: spise i zaključiti raspravu.

All umjesto toga on se počine kolebati, i s tim je zapao u nemosni položaj, iz kojega mu više nije bilo izlaza: »Ne nalazim na Njemu nikakve krivice. »Kaznit ću Ga dakle i onda pustiti!«. Kakvo li je to čudnovano »dakle«. Pilate? Zar ne otečava, zar ne opažaj i sam u tome strahobor; tragično proturječje? Ako »ne nalazim na Njemu nikakve krivice«, kako sam velič, tad imad samo jednu i jedinu svoju dužnost pred gobom samim, pred svetim nutrinjom, pred evim uskomešanim narodom, pred svojom vlastitom nacijom, koje te je ovdje postavila, maš dužnost da Njega oslobodi. Tako bi i ti sam izasao nevin iz čitavog tog rđavog postupka, koji se zbog tvoje popustljivosti samo još više zapleo. To je tvoja krivnja, samo to.

All ne, upravitelj nema više te jućenote, i još manje snage da je slijedi: »Kaznit ću ga dakle i pustiti. Kako strahoviti »dakle! Nema tu dosljednosti ni ispravnog mišljenja. Te je lažni zaključak, bez istine i logike. Smiješni »dakle«, poelje kojeja je zaludu pravi ruke — kao znak svoje nekrivice: nema te mnozine vode na svjetu, kojom bi mogao oprati ovaj grijeh.

Poznajemo li možda i mi takav sud strog, istin i iskren, odučen i odrijetit prema samom sebi. To je čuva od mnogog jada i duševne nevolje. Engleski obraćenik kardinal Newman priznaje o sebi: »Nikada se n sam ogrlježio protiv svijeta«. To je divna riječ. Sretan ko može s njime reći: »Nikada se nisam ogrlježio protiv svijeta, nikada nismam propustio ono, što sam upoznao kao bolje, nikada nisam učinio nešto, što bi bilo u opreči s jasno spoznatom istinom. U svem našem djelovanju moramo se uvijek dati voditi načelima, i nikada im se ne smijemo izmecniviti; samo tada ne ćemo se izmecniviti sebi samima i svojoj svijesti, tada ne ćemo kao Pilat pasti žrtvom krivoga »dakle«.

»Vrio ste ljubavni, reče druga. »Pa dobro, mislam, da ne će biti žetete, ako sjednem malo u crkvi. Ali želim sasvim s'raga. Ne želim da me itko uhodi.«

»Ne će nitko«, uvjeri je Marija. Uze je za ruku. »Hodite! Nije daleko. Niz ovu ulicu.«

Mala je crkvića bila vrlo tiha. Samo malo je ljudi klečalo u klupama. Gospoda Burden ušla je na jedno sjedalo straga. Nije htjela klečati, nego je sjedala uspravno, gnječitći svoj rupčić. Marija pođe da sjedne blizu oltarnog ograda.

Misa se brzo završila, i mali se zbor svrši. Samo Marija je još nekolekito šaskata klečala moliti za Jima i za njegovu majku. A ostali se i ona ustala.

Gospoda Burden pođe za njom na svjetlo dana. Uze Mariju ispod ruke. »Moj je Bill imao pravce, reče. »On je uvijek govorio, da u katoličkim crkvi ima nešto, što nigdje drugdje ne možemo naći. Ne mogu kazniti, što je to, ali ja sam to našla jutros. Ne mogu više, nego mišiti o Jimu, nekoga Bog oprostite njemu, a i meni.«

»Mislila mi je druga gospoda Burden«, zamjeka se Marija. »I hoće. Ne sumnjajte o tom. A sad dajte da vam ponese kovčeg, pa da idemo na kolovoze.«

Marija je našla prazan odjel u vagonu, i ga Burden ude u nj. Zatvorivši vrata nadomila se kroz prozor.

»Imam toliko toga zavalati vam«, reče Mariji. »Rado bih malo vašeg ime.«

»Marija Dunne«, odgovori ova. »Vidite, ja sam Stella, majka.«

VIII. NEDELJA PO DUHOVIMA

27. VII. 1952.

Današnje sv. Evandjelje (Luka 14:19) donosi Isusovu priču o nepravdom upravitelja. Upravitelj je raspisao dobri svoga gospodara. Gospodar ga pozove na obračun i skine s upraviteljstva. Upravitelj da se osigura za budućnost, briže opreosti dug osim gospodarstvenih dužnosti, da kod njih najde utohle, čak moradne oteti s upravljajućim. Gospodar je pohvalio taj korak upraviteljev, da je za sebe dobro radio, iako mu to nije odobrio, Isus na to dodao: Stecite sibi prijatelje nepravdim bogovima, da kad dođe konac, prime vas u vječne stanove.

1. Bio je neki bogataš, koji je imao upravitelja. Upravitelji su oni. Svaki upravitelj daničnik od Boga nam danime: tjelesnim duševnim i materijalnim. Na pr. zdravlje, tjelesne sposobnosti, razum, volja, čuvstva, milost Božja, imetak, sve što daruje Božji. Isto tako vrijeme, godine, dug život. Svaki novu dan ti je novi dar od Boga. A kako su istom otkriveni darovi duhovni: sv. Misa, pa sv. Sakramenti. O kako je bogat i dobar Bog, koji nam sve to daje! No zapamtimo, mi nismo gospodari tih darova, nego samo upravitelji. Jedamput čemo ih ostaviti, ili će oni nas napustiti. Tada će trebati dati obračun gospodaru o upravljanju.

2. Položi račun, kako si upravljao. Uprava Božjim darovima je dobra, kad praviš daničnika od Boga nam danime: tjelesnim i kad nam utvrđuje u krepom životu. Svi ti darovi Božji treba da budu sredstva za savršeni život, pomagala, ljестве za nebo. Zlo bismo njima upravljali, kad bi nas odvodili od Boga i odvraćali od krepomog života, i kad bi nam oni postali cilj. Naš cilj je nebo, a ovo su sredstva za nebo. Zivimo tako, da se ne bojimo obračuna s Bogom!

3. Položi račun, kako si upravljao. To će biti na času smrti, na posebnom sudu. Bogat čemo račun o svemu: kako smo upravljali povjerenim nam dobrima, važnim i tjelesnim, te o svima djelima, riječima i mislima, bilo dobrima bilo zlima. Ništa ne će ostati neobračunano. Blago nama, ako često mislimo na taj sud pa navedimo, da imademo sve račune s Bogom uvijek u redu. Ako nas iznenada pozove, da se ne plašimo i ne strepimo, nego da s radošću stupimo pred Njegovo prevelo Lice. Tako živi, da se ne bojiš!

4. Stecite sibi prijatelje nepravdim bogovima. Nepravdim imetak je onaj, koji si stekao nepravdim načinom: lukrativno, prevaram, otimanjem, krađom. Pravdim imetak je onaj, koji si stekao svojim poštenim radom. Ako imaš imetak, stečen na nepravdim način, znaj da nije tvoje, i da si obvezan vratiti ga onomu, od koga si uzeo. Na taj način će se otkupiti. Na taj način steći ćeš sibi prijatelje tamo gore, a i ovdje dolje. Ako nema onoga, kome si uzeo, radaj si siromasima. I, kad tako budeš čist od nepravde, primi će te sigurno, kad zade suca tvoga života, u nebeske stanove.

Rođena je u Italiji g. 289. Njezini su roditelji bili poganj. Otac Urban bio je prefekt u gradu Turi, a otoku bizantskog jezera u Toscani. Načinio je za svoju kćerku neku ženu, da ona u svoj za sluškinjama može prionuti kršćanskoj bogovima. Ali ona je upoznala kršćansku vjeru i primila sv. Krst. Zato je razbila zlatne i srebrne kipove bogova i razbije komade razdijelila siromasnim kršćanima. Bilo joj je tada jedanaest godina.

Kad je njezin otac to doznao, doao ju je u bijesu zlostavljati i baciti u tamnicu, bez jela i pala. K njoj je došao u tamnicu sv. zaplakana njezina majka i molila ju, da izvuče bogovima i da se tako oslobodi od muke. Na to je u ponoru snaganja i njezin otac Urban. Ali djevojka je ostala neustrašiva i odlučna u ispošvedanju Krstove vjere. I opet je izbačena od krvi i bacila u tamnicu. Nove muke nisu mogle pokolebati sv. Mučenicu. Međutim je njezin otac nenadano umro.

Novi mučen. Dion nastojao je odvratiti Kristinu od štovanja Boga, respektoga na krst. Ona mu je odgovorila, da će je Krst čuvati i štiti u svim mukama. Rasrdeni Dion dao je na dječicu mučiti.

Diona je nastojao u službi sudac Julijana. Hrabra djevica podnijela je junacki, sve muke. Neprestano je zalivala Boga i molila, da je On oslobodi. Krynjk joj je dao odrezati jezik, a zatim privremeni zatup i ubiti strjeljicama. To je bilo 24. srpnja g. 300.

Sveto tjelesno mučeničice prenijeli su kršćani u Palermo na Siciliju i tamo su je u veliko štivali kršćani. U XI. vijeku dala je grofica Matilda prenjeti njezine sv. moći u Bolesno. Njezin je grob otkriven spomen uputama istraživača M. H. Stefanića g. 1880. Stovnja sv. Mučeničice proširilo se i po Francuskoj. Crkva slavi njezin spomen 24. srpnja.

„BISER MISLI“

U broju 4. srpnja o g. zagrebački dnevnik „Vjesnik“ donio je članak „Biser-misli“, u kojem piše o broju „Gore Srca“ od 29. lipnja. Za taj broj „Vjesnik“ tvrdi, da je pun haranog, drskih sluzija, gluposti i besmislica, te kako nijednom od naših prednika nije stalo, da ovaj „vierski tjednik“ bude zista vierski.

U dokaz toga „Vjesnik“ citira slijedeće odlomke: „U neprestanoj je borbi živio Isus naš. Ali je u tom boju bio neustrašiv.“ (Svršetak članka „U neprestanoj borbi“).

„Bit ću i dalje savršeno radostan, ako me budeš udarao, a da me nimalo ne štidiš.“ (Ovo govori sv. Franjo u času svoje smrti. Vidi završetak članka „Božja volja u svemu“).

„Mogu stoga oluje bilo kako življe urati, laska padati i izljeve kide ne znam kako udarati, svijetlo sunce stoji visoko iznad gustih oblaka, i prodiraju će ih onda, kad Bog hoće i kako.“ (Je On odredio. (Svršetak članka „Malodušnost“).

„Vodi ga smjelo kroz valove i kisu u luku vječnoga smirenog mora.“ (Svršetak pjesmice: Spasi na brodić).

„... kako osjećam u srcu golemu ljubav i zahvalnost prema sv. Ocu papi, naš blagoslavljenjaku Petrovu, što me sigurnom rukom vodi kroz bure i oluje do luke spas.“ (Svršetak članka: Petrovo).

Poreč toga „Vjesnik“ uvelike zamjera bilježnicama: „Osuđa djela Andrije Gida „Kardinal Segura“, „Gemij kršćanstva“, i predčinjati odlomku u članku „Sv. Febronij“, pa svršava ovako: Nalož bi se još silnih „muđrih“, „učenih“ i „dobromamjernih“ silica i misli samo u ovom

jednom broju. I još ima takvih ljudi, koji tvrde, da naša demokracija nije dovoljno široka. A ona je čak i toliko široka, da omogućuje kojekakvim pisкарinama, da u masov vjerskim listovima šire suveleže i natražnjstvo, da nekakijeno nepriznatičak djeluju i kievce.“

Mollmo cij. čitatelje, da još jedamput pročitaju cijele članke „Gore Srca“ od 29. VI. iz kojih su istrgnute gomje rečenice. Da neka suđe, da li te rečenice u vezi sa člankom sadržajem članka iznose bilo kakvu „haranog, drsku sluziju, glupost i besmislice“, te da li naš list „Biser suveleže i natražnjstvo“, a članci „nepriznatičak djeluju i kievce.“

Pa neka oni prosude, tko je „pisкарinac“, koje širi gluposti i besmislice.

MSGR. JOSE DE COSTA NUNES, nadbiskup Goe i patriarha, istočne Indije, održao je konferenciju za štampu, na kojoj je objavio, da će povodom 400. godišnjice smrti Indijskog apostola sv. Franje Ksaverkog biti kroz čiji mjesec proglašeno izloženo javnom štovanju u potpunosti savršeno neraspadnuo njegovo tijelo, koje se kiva u veličanstvenom mramornom i srebrnom mauzoleju u bazilici „Bon Jesus“. Predviđa se, da će preko jedan milijun hodočasnika iz svih krajeva svijeta doći da se pokloni velikom apostolu Indije. Zajedno s jubilejom 400-godišnjice smrti sv. Franje Ksaverkog indijski katolici će proslaviti i jubilej 19-godišnjice dolaska sv. Tome apostola u Indiju. Predaja naime kaže, da se je sv. Toma 52. g. poslije Krsta iskrcao na obale Malabara.

KRŠĆANSKA SAVJEST KAO PREDMET ODGOJA

Dne 23. ožujka a. g. Sv. Otac je održao preko radija govor, u kojem je rekao meo oštaliim:

Obitelj je kolijevka rađanja i razvitka novoga života, koji potrebuje brige i odgoja, da ne pogine: ovo je temeljno pravo, koje je Bog dao i temeljna dužnost, koju je Bog povjerio roditeljima. U naravnom redu sadržaj je i svrha odgoja razvika djeteta, da bi moglo postati potpun čovjek. Sadržaj je i svrha kršćanskog odgoja oblikovanje novog čovječjeg bića preporodno u krštenju u savršenog kršćanina. Ova dužnost, koja je uvijek predstavljala ponos kršćanskih obitelji, svečano je potvrđena u kanonu 1113. Kodeksa crkvenog prava, koji glas ovako: „Roditelji su obvezani, da se svim svojim snagama brinu kako za vjerski i moralni tako i za tjelesni i građanski odgoj djece, a također i da im prikrbe materijalno blagostanje.“

Najvažnija pitanja ovog obimnog predmeta u raznim prilikama su objasnili Naš prehodnici i Mi sami. Ne čemo sada ponavljati ono, što je već opširno izloženo, već ćemo obratiti pažnju na pitanje, koje, iako predstavlja temelj i osnovu odgoja, na poseban način kršćanskog, ipak ne mnogima na prvi pogled čini, da je stran samom odgoju. Hoćemo namre da govornimo o onome, što je najdulje i najpripranije samom čovjeku, o njegovoj savjesti. Na ovo Nas navodi činjenica, što pojedine struje modernog mišljenja počuju da joj iskrujuju pojam i da pobijaju njenu važnost. Govorit ćemo dakle o savjesti, u koliko je ona predmet odgoja.

Savjest je najintimnije i najtajnije područje čovjeka. U savjesti se čovjek sklana sa svojim duševnim sposobnostima u apsolutnoj samoci: sam sa sobom, ili bolje, sam s Bogom — savjest je odjek Njegova glasa — i sa samim sobom. U savjesti se čovjek odlučuje za dobro i zlo; u savjesti čovjek vrši izbor između puta poželjnog i puta poraza. Kada bi i bilo, čovjek ne bi uspio, da joj se otme: s njome, bilo da odobrava ili osuđuje, prolazi cijeli životni put, a tako tako s njome, istinski i nepopravljivi svjedokom, dolazi pred sad Božji. Savjest je dakle, da se uziramo koliko starom toliko častnom silku, svetište, preč. čijim pragom se možda uve zaustaviti, pa i otac i majka, kada se radi o djetetu. Samo svećenik ulazi tamj kao liječnik duše dječijel Sakramenta pokore, ali radi toga savjest ne prestaje biti osjetljivo svetište, za koje sam Bog hoće, da njegova tajnost bude čuvana pečatom najsvetije štneje.

U kam smislu se dakle može govoriti o odgoju savjesti?

BIT KRŠĆANSKE SAVJESTI

Potrebno je ovrnuti se na neke temeljne pojmove katoličke nauke, da bismo razumjeli, da sa savjesti može i mora odgajati.

Božanski Spasitelj je neukom i slabom čovjeku pribavio svoju istinu i svoju mlost: istinu, da mu pokaze put, koji vodi čovječjoj sreći; milost, da mu daje snagu, da tu svrhu može ostići.

Pecći tim putem u stvari znači prihvatiti Kristovu volju i Kristove zapovijedi i uskladiti im život t. j. pojedine unutarnje i vanjske čine, koje bira i određuje slobodna ljudska volja. Koga je tu duševna sposobnost, ako ne savjest, koja u predvidnim slučajevima određuje samoj volji, da bira i da se odlučuje za čine, koji su u skladu s Božjom voljom? Savjest je dakle vjerni očišć, čest odsavj Božanskih norma ljudskog djelovanja. Na taj način izrazi, kao što su „svi kršćanski savjesti ili ošt „prosudivili po kršćanskoj savjesti“ imaju ovu značenju: norma zadnje osobne odluke o moralnosti jednog djeteta uzima se iz Kristovih riječi i Kristove volje. On je zapravo Put istina i Život, ne samo za sve ljude srca, neg i za svakog pojedina napose. On je to za zrela čovjeka isto kao i za dijete i za mladića.

Iz ovoga slijedi, da se oblikovanje kršćanske savjesti kod djeteta ili kod mladića prije svega sastoji u prosvjetljenju u njihovu pameti o Kristovoj volji, o Kristovu zakonu, o Njegovu putu, a zatim u djelovanju na njihovu dušu, u koliko se to izvada može učiniti, da ih se navede na slobodno i stalno izvršavanje Božje volje. Ovo je najveći zadatak odgoja.

Nastavit će se

Zaista je pravo kršćanstvo divno kao polje, na kojem cvate bratski zagrljaj i najhumanija ljubav i one vrline i kreposti, koje rastu i nađu se jedino u kršćanskoj zajednici.

SVEČENSTVO I HUMANOST

„Milosrdi! Slatka riječ, koju je Krist donio na zemlju. Riječ nepoznata grčkim svijetu. Ljubav je uopće nepoznata starom svijetu. On pozna sklonost prema ženi, prijateljstvo za prijatelje, pravdnost za građane, gostoprimstvo za strance, ali ne pozna ljubavi. Ljubav, koja trpi i daruje se; ljubav za sve, pa i za one, koji trpe i koji su zapušteni. Ljubav za siromah, za prezreni svijet; za one, koji su napušteni od svijtu, ljubav za čovječanstvo, ljubav, koja ne razlikuje građane od stranaca, lijepeh od ružnih, ne razlikuje brata od neprijatelje.“ (Papini).

Kršane li su mramorne ljepote umjetničke Grčke, silhovi Homera i Virgilija, kao što i misli Sofokla i Eskila, razlaganja Sokrata i Platona. Ali je to divni zastor, zavjesek, koji krije smradne, gnojne i krvave rane poganakog svijeta starij vremena, gdje su Krst i Evandjelje još nepoznati. Tamo zato nademo pozakonjeno ubijanje dječice. Sama Kina danas ubija oko 4 milijuna dječice na godinu, a Japan oko 1 milijuna. Onda ropstvo, okrutnost i krvolostvo, ponite-nje i tlačenje žena i siromaha, trgovine robljem, bijelo roblje, pravo jačega i t. d. Zaista je ljepo promatrati, osobito po noći, na mjesecini, u tišini velebnu palaču cara Dioklecijana u Splitu, kao i ruševine rimskog vodovoda ili one silovnog Solina, ruševine Akropole u Ateni, piramida u Egiptu, Koloseum, forum i Palatin u Rimu, gledajući u velebno kamenje i te zgrade, ne smijemo zabraviti, da sve te zgrade imaju za vapno

i melu, potoke i rijeke suza i krvi izračenog čovječanstva. Zato je pravo imao sv. Pavlo, da ukori Rimljane da su „bez srca i okrutni“ (Rim, I, 31). Poganj su prešli stromah, oni su ih tjerali od sebe i čak i ubijali ih. Kvintilijan osuđuje svakoga, komu se siromasi ne zgade. Blagi Virgil hvali promatranje života u prirodi, jer se tako izbjegava pogled na siromah. Stari svijet, isto kao i današnji poganj, kod kojih još nije došla luh svetog Evandjelja, ne poznaju ljubavi prema bližnjemu, ne znaju za riječ humanus — čovječji...

Kršćanstvo se prikazuje kao veličanstvena vjera ljubavi i milosrđa. Komu nijesu poznate ljepše stranice „Quo vadis?“ od velikog poljskog pisca Sienkiewicza, gdje opisuje suretaji Viničija s Apostolima Petrom i Pavlom.

Viničije veli Petru: „Grčka je stvorila mudrost i ljepotu, Rim moć, ali vi, recite, što vam donosite? A oni je za vašim vremenom ljubavi i radost, otkrivite ih.“ „Mi donosimo ljubav“, reče Petar. „A Pavlo iz Tarsa doda: „Da govorim jezicima ljudskim i andeoskim, a ljubavi nemam, bio bih kao mjed koja zveče...“ „Pogledaj, reče Pavlo obračunaj se Viničiju, zar smo mi kršćani neprijatelji života i radosti?“ A on odgovori: „Nikada nisam bio tako sređan kao među vama...“

Reći će tkogod, da je ovo roman. Pa dobro, čitajmo onda što piše sv. Pavlo Korinćanima: „Kad bih jezik ljudske i andeoske govorio, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao mjed, koja ječi, ili praporec,

koji zveče. Kad bih imao prooroštvo i znao sve tajne i sve znanje, i kad bih imao svu vjeru, da bih i gore premljetao, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa. I kad bih razdijelio sve imanje svoje (iz tatične, ne iz ljubavi), i kad bih predao tijelo svoje, da se sažeže (iz prokosa), a ljubavi i bio imao, ništa mi ne bi koristilo.

Ljubav je strpljiva (podnosi slaboc drugih), dobrostiva (ne gleda na zahvalno), ljubav ne zavidi, ljubav se ne nvažila (kod uspjeha), ne nadima se (ne smezice bližnjega), ne čini, što je neprirođno, ne traži svoje, ne razdražuje se, ne misli o zlu; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi... ostaje vjerna, uferuje, ljubav, ovo troje, ali je najveća među njima ljubav...“ (Korin. XIII 1-13).

Katolička Crkva kroz povijest XX vijekova prikazuje nam se svojim mlordnim djelima, kao kuća ljubavi za cijelo čovječanstvo. U ovoj kući svaki čovjek ima pravo da bude primljen, da bude pomognut, da bude uzlijubljen; bez razlike dobi i spola, rase i boje. Čovjek je stvorenje Božje, i dostaj. Žuto je odmah iz početka božanski Učitelj Krst uo: „Ljubiti ćeš bližnjega svoga kao samoga sebe.“ U divnoj pričli milosrdnog Samaritance uio nas je, kako moramo ljubati bližnjega svoga pa i neprijatelje. Prijeti pakim vječitim onomu, tko ne da jesti ogladnjelom, ne će žedna napojiti, goli obući, bolesnog i utamničenog posjetiti.

Život zvijezda

Kad tanki mlaz Sunčeve svjetlosti prođe kroz staklenu prizmu, on se uslijed raznog lomljenja svjetlosti rastavlja u nizu boja: crvenu — narančastu — žutu — zelenu — plavu — modru — ljubičastu, koji se zove sunčev spektar. Na sličan način dobiva se spektar zvijezda stajaleca. Tako se isto može dobiti spektar zemaljskih kemijskih elemenata, ako se dovoljno ugriju i svijetle. Spektro označava elemente, od kojih se sastoji svjetloska tijela.

Čvrsta ili tekuća tijela u usijanom stanju proizvode takozvane neprekidne spektre slične odresku duge. Plinovita tijela u usijanom stanju proizvode spektre, u kojima se pojavljuju samo pojedine odvojene sjajne crte. Po položaju i boja ovih linija znade se, od čega se sastoji plinovita tijela, jer svaki element dovoljno usijan pokazuje u spektru svoje karakteristične linije.

Po spektroskopima i drugim nekim spravama moglo se ustanoviti, da su zvijezde ogromne kugle, usijane plinovite mase s manjim ili većom jezgrom, koja proizvodi neprekidni spektar i da su opkoljene plinovitom atmosferom na nižoj temperaturi. Spektri zvijezda razlikuju se među sobom samo u pojednostavljenosti pa tumačenju fizičara, zavise od stanja, do kojih su pojedine zvijezde stigle u svome razviku, drugim riječima od doba »starosti« zvijezda.

Prema izračunima astrofizike zvijezda počinu svoj život kao plinovita kugla ogromnog obujma, neznatne gustoće na razmjerno niskoj temperaturi, — ali jakog apsolutnog sjaja. To su ogromne crvene zvijezde, koje u promjeru mogu biti na stotine puta veće od našeg Sunca. Mjerenje stvarne veličine nekoliko najvećih zvijezda omogućeno je najgenijalnijom spravom u astronomiji, koja se zove »interferometar«, a koja pri neposrednom promatranju uvećava sitne zvezdane pločice, dok ne postanu dovoljno velike za mjerenje. Tipični su primjeri takvih zvijezda Antares u zvijezdu Stjepavac, Betegeuzea u Orionu i Aldebaran u Biku.

U daljnjem razviku nastaje postepeno zgušnjavanje, smanjivanje obujma, a povećavanje temperature. Materija zvijezde postaje gusta, zbijena i teška, a svjetlost prelazi od crvenkaste u sjajnu žutu, bijelu i plavičastu bijelu boju. Predstavnici žute boje su zvijezde Arkturus u zvijezdu Botes, Kapela u Kočijašu. Plavičasto bijelu boju pokazuje Sirius, Vega u Liri i Spika u Djevici. Naše je sunce predstavnik serije žutih zvijezda, koje su srednje veličine i najbrojniji na nebu. Središta sviju zvijezda ove vrste su približno na istoj temperaturi kao Sunčev središte, koje je — kako se računa — usijano u strahovitoj temperaturi od 22 milijuna stupanja Celsiusovih. Na površini su temperature sasvim druge: kod crvenih zvijezda iznosi samo 3000 stupanja, a kod bijelih 10.000 stupanja; kod našeg sunca doziđe 6 — 7000 stupanja.

Kad zvijezda dostigne najveću temperaturu, onda je ona u zreloj dobi svoga razvika. Za ovim dolazi postepeno opadanje. Obujam se zvijezde dalje smanjuje, temperatura opada i boja zvijezde prelazi ponovno u crvenu boju — jednom riječju — nastaje starost, a konačno i ugasnuće zvijezde. U teleskopima se bolje razabire da zvijezde svijetle različitim bojanjem. Tako im zvijezda zgasnuto crvene boje, žive crvene, zelene, žute, plave, ukoliko one svijetle u svim mogućim bojama, koje je više puta teško i opisati.

Kolikog će vijeka i kojim tokom kretni život zvijezde, zavisi od prilika u kojima je započela svoj razvitak. Ne mora svaka zvijezda prijeći svu tu skalu razvika. Dok se jedne penju do vrhunca i poprimaju bijelu pa čak i plavičastu boju i gore u najvećim mogućim temperaturama, gdje su i atomi potpuno razbiti, druge stignu samo do polovice puta, poprimaju samo žutu svjetlost i bojanje, a treće ne stignu ni do tog stepena razvika i već zaustavljaju penjanje, da se postepeno spuste po stepenima svojeg razreda.

Naše Sunce izgleda, da je prešla kulminaciju zvijezde sjajno žute boje i sad se nalazi na putu opadanja. Neka nas tjedi da život zvijezda traje na stotine milijuna godina. I naše je Sunce staro bezbroj milijarda godina. Trajanje života ljudi postaje savršeno beznačajno, kad se isporodi sa životom zvijezda. Kao što je naša Zemlja tek zrnice u prostoru, tako su i naši životi, pa i cijela ljudska povijest tek jedan trunak vremena.

Iz katoličkoga svijeta

HODOČASICA NA TRŠKI VRH. Svećenici, koji polaze sa svojim procesijama na hodočašće na Trški Vrh, neka prijavu svoju procesiju svome kotaru. Ujedinjena neka na vrijeme prijave, kada dolaze na Trški Vrh, kada odlaze i koje pobožnosti obavljaju izvan crkve u prososiji. Neka ujedno označe, na kojem mjestu formiraju procesiju, da onda njom krenu na Trški Vrh. Sve ovo neka jave i župnom uredu u Krapljin, da on može učiniti prijavu krapskom kotaru barem 48 sati prije dolaska procesije.

800. GODIŠNJICA CISTERCIJSKE OPATJE. Dne 25. svibnja o. g. služila se prvi puta nakon 400 godina u Misi na ruševinama nekadašnje cistercijske opatije u Kirksbourghu u Engleskoj. Prije 800 godina je na tom mjestu osnovana cistercijska opatija, koja je trajala kroz 400 godina, a koja je propala u vjerskim progona ma kralja Henrika VIII. Katolički biskup iz Leedsa uspio je kod današnje engleske vlade izraditi, da za katolic opet smjeti uzeti u posjed zemljište, na kom je stajala nekadašnja opatija. Dne 25. svibnja podigao se na tom mjestu oltar, na kom je celebrirao jedan cistercijski opat iz Bretagne u prisutnosti drugih redovnika sv. Bernarda i u prisutnosti 20.000 katoličkih vjernika.

SESTRA BERTILLA — Ana Franciska Boscarin — iz Brendoše u Italiji bila je proglašena blaženom 8. lipnja o. g. Sa 17 godina stupila je u red školskih sestara sv. Doroteje, službenica Presvetoga Srca. Za prvoga Svjetskoga rata ostala se kao poživovana njegovateljica ranjenika, a posljednje četiri godine »svoga rada kao bolničarka trpjela je i sama od teškog tumora Umrila je 22. listopada 1922. Uskoro iz njezine smrti bilo je javljeno više slučajeva njezina zagovora, a unatrag tri godine bio je proveden postupak za njezino proglašenje blaženom.

APOSTOLSKA PRELATURA RIO NEGRO u amazonskoj ravnici ogromna je prostorom, a broji samo 33.500 stanovnika Indijanca. U ovoj prostornoj prelaturi postoji osam stalnih misijskih postaja. U svakoj od ovih postaja nalazi se crkva, stan za misionara, stan za žene, sestru, bolnica te internati za dječake i djevojčice. Bolnice ukupno imaju 320 postelja, a tokom 1951. g. u ovim je bolnicama izvršeno 39.960 liječničkih pregleda. U internatima se je nalazilo 695 dječaka i 648 djevojčica, koji uz redovito školovanje uče, kako se obrađuje zemlja te svaki pojedini dječak i djevojčica uče još po jedan zanat. U ovim misijama, koje vode od Salzejana, uposleno je 18 svećenika, 24 pomoćna brata i 40 časnih sestara. Na području ove apostolske prelature ima 24.151 katolik.

U LATINSKOJ AMERICI broj analifeta se penje na 70 milijuna, a broj djece, koja ne pohađaju školu, na preko 19 milijuna. Katolička Crkva u ovim zemljama poduzima sve moguće, da se ovo žalosno stanje popravi i da se likvidira nepismenost. Međutim, uslijed toga što katoličke škole nemaju nikakve pomoći od strane države, katolicima uspijeva, da tek u nekoliko ublaže ovo žalosno stanje. U zemljama latinske Amerike katolici svojim vlastitim sredstvima uzdržavaju 10 sveučilišta sa 10.000 studenata te 7.800 ostalih škola s 1.600.000 daka.

PRILIKOM 25. godišnjice imenovanja kardinalom Msgr. Van Roey-a, nadbiskupa Malinesa i primasa Belgije, belgijska vlada je odlučila izdati tri specijalne poštanske marke, korist gradnje nacionalne bazilike Presvetog Srca Isusova u Koekelbergu — Bruxelles. Jedna od ovih maraka će prikazivati vanjski izgled ove bazilike, druga njenu unutrašnjost, a treća ceremoniju njenog posvećenja, koje je obavljeno 14. listopada prošle godine.

U AUSTRALJSKOM GRADU Melbourne zareden je prošloga travnja za svećenika William Dominic Creede. On potječe iz obitelji Irakoga porijetla. Njegovi su roditelji imali osmero djece, od kojih pet kćeri i tri sina. Svi sinovi su postali svećenici, a sve kćerke redovnice. Svi su još živi, osim jedne sestre, koja je umrla kao redovnica 1940. g.

I ako se zvijezde zovu nekretnice, dokazano je, da se one u prostoru kreću velikim brzinama i svaka svojim putanjem oko gredišta svog sustava. Što se o njima može kazati, da jedne prama drugima ne mijenjaju svoj položaj na nebeskom svodu, to je uslijed toga, što su njihova kretanja za posmatrača iz ogromne daljine neznatna, za slobodno oko vješkova potpuno neprimjetna.

ISLANDSKI SU KATOLICI poznati sa svoje ovdje i žive vjere i svoje poživovne odanosti Crkvi. Na svim poljima katoličke djelatnosti za katolice nalaze među prvima. Tako oni izdaju i Holandsku Katoličku enciklopediju, koje je deseti svezak nedavno izšao iz štampa.

NOVI OLTAR U SV. KLEMENTU U RIMU. U bazilici sv. Klementa u Rimu, gdje se nalazi grob sv. Cirila, posvećen je u mjesecu lipnju o. g. novii oltar iznad groba ovog slavenskog Apostola. Oltar su podigli svojim prilozima slovački katolici u Sjedinjenim Državama.

PRILIKOM JEDNE PROSLAVE na sveučilištu u indijskom gradu Sagaru ministar vanjskih poslova centralne indijske vlade dr. Kullamach Katju održao je govor u kojem je naglasio zasluge katoličkih misionara za kulturni napredak indijskog naroda.

PAPINSKA MISIJA ZA PALESTINU tako se zove katolička karitativna ustanova utemeljena 1949. koja ima za cilj pomaganje arapskih izbjeglica iz Palestine, a ima svoje sjedište u Beirutu. Rezultat dosadašnjeg rada ove misije je sljedeći: 1. Od početka djelovanja je misije pa do 31. siječnja 1952. podijeljeno je među izbjeglice pomoći u naravi i novcu za 10.000.000 dolara, od čega 5.500.000 dolara u novcu, a ostalo u naravi. 2. Osim toga podijeljeno je 2.000 tona hrane, 1.700 tona odjevnih predmeta i 70 tona lijekova. 3. 20.000 Arapa je smješteno u katoličkim vjerskim kućama. 4. Otvoreno je 180 centara za raspođuju mlijeka. Ovim centrima uposleno je redovnica i redovnici. 5. U katoličkim školama je smješteno i uzdržavano 25.000 arapske djece. 6. Otvoreno je 300 škola za izbjeglicu arapsku djecu. 7. 1000 svećenika, redovnica i redovnica je uposleno u radu ove misije. Ukupni broj arapskih izbjeglica iz Palestine iznosi 300.000, od kojih 50.000 katolika. Papinska misija je pomagala arapske izbjeglice bez obzira na vjeroispovjed.

U INDIJSKOJ DRŽAVI Travancore-Cochin katolik A. J. John je izabran za predsjednika stranke Kongresa, najjače stranke u Indiji. Za protukandidata John je imao Panampilly Govinda Menona, dosadašnjeg ministra prosvjete u ovoj državi, koji je prošle godine predložio bio protukandidatredne odgojne zakone. Kao predsjednik najjače stranke dr. John će zauzeti mjesto predsjednika vlade ove federalne države. Ovo je prvi put da federalna država Travancore — Cochin ima katolika na čelu svoje vlade.

DNE 25. TRAVNJA o. g. umro je u Rimu msgr. Ljudevit Kaas, kanonik bazilike sv. Petra. Msgr. Kaas je rođen 1881. g. u njemačkom gradu Treviru. Između dva svjetska rata on je, kao predsjednik njemačke katoličke stranke Centruma, igrao vidnu ulogu kako u njemačkom tako i u međunarodnom političkom životu. Kad je Hitler zauzeo u Njemačkoj vlast, msgr. Kaas je morao bježati iz Njemačke, pak se je sklonio u Rim, gdje ga je sv. Otac imenovao kanonikom sv. Petra i apostolskim protonotarom. Msgr. Kaas je vodio radove arheološkog iskopavanja u kripti bazilike sv. Petra, koja su iskopavanja dovela do potvrde, da se u Rimu nalazi grob sv. Petra.

PRVI KARTUZIJANSKI SAMOSTAN u Sjedinjenim Američkim Državama osnovan je prije nešto više od godinu dana u gradu Sky Farmu. U samostanu se nalaze dva svećenika i dva brata lajka te nekoliko američkih novaka. Samostan uzdržava Društvo prijatelja Kartuzijanaca sa sjedištem u New-Yorku.

MSGR. FULTON SHEEN, pomoćni biskup New-Yorka, održava preko televizijske postaje konferencije o temi »Ispusti se Zvijeta«. Računa se, da sve konferencije redovito sluša televizijskim aparatima preko 2.000.000 Amerikana.

KANADSKO KATOLIČKO UDRUŽENJE za proširenje vjere sakupilo je prošle godine za misijske svrhe 712.000 dolara, odnosno 54.000 dolara više nego 1950. Ovo udruženje izdale svoje glasilo, koje se štampa u 350.000 primjeraka.

POČETKOM SVIBNJA održan je u Lourdu kongres francuske katoličke seljačke mladeži. Kongresu je prisustvovalo 32.000 delegata iz svih francuskih krajeva. Kongres je zaključio svečanom sv. Misom i zajedničkom sv. Prčešću.

POVODOM PROSLAVE 25. godišnjice proglašenja sv. Teresije od Djeteta Isusa zaštitnicom mladija, organizirana je misijska izložba u francuskom gradu Lisieux-u. Izložba ima za program: Misije i domaće svećevstvo.

PAPA SIKSTO V.

i stovanje sv. Cirila i Metoda

Za Siksto V. mnogi povjesničari vade, da je bio Hrvat, i da je svoje rodoljublje pokazao na različite načine. Izabraše ga za papu 24. IV. 1585. Osim što je za grabovčoga biskupa i bana Jurja Dragobitca imenovao kardinalom, Siksto V. je stovio svece iz slavenskih krajeva, kao sv. Jeronima i sv. Braca. O tome njegovu stovanju sv. Braca imamo podatke u poznatoj kronici (djetopisu) Pape Dukljanina. Kod obnavljanja Vatikanske knjižnice određio je, da se među obrtneke raznih alfabeta stave i slike sv. Braca.

U novoj crkvi sv. Jeronim's do je Siksto V. uređiti posebnu kapelicu posvećenu sv. Braci. Oltarna slika prikazuje, kako oni pred papom Hadrijanom II. otkrivaju tijelo sv. Klementa papie, što ga je sv. Ciril pronašao na Krimu, pa sa sobom ponio u Moravsku, a onda u Rim. Značajno je na toj slici, da je lice pape Hadrijana II. poseve slično licu Siksta V. i što sv. Metod imade svećanski nimbus (svietlo oko glave). U Rimu se onda sv. Metod nije bio poštivan, kao svetac, jer na slikama, u bazilici sv. Klementa, gdje je bio pokopan sv. Ciril, Metod nema nimbusa, nego samo Ciril. Ali u hrvatskim glagoljaskim misijama i časoslovima sv. Metod je uvijek bio slavljen, kao svetac. Možda on zato nema nimbusa, jer je preživio svoga brata. Kako bilo, Siksto V. onom ga je slikom, na kojoj Metod ima nimbus, kanonizirao, učinio je ono, što je priznavala velika većina kršćanskog svijeta, barem slavenskog svijeta. Tako je ta crkva postala žarištem prvoga čašćenja sv. Braca. Odgovorom na ovo čašćenje sv. Braca nam spomenuta kronika (djetopis) Pape Dukljanina, koji veli, da je sv. Ciril bio svet čovjek, i da je prevodio svete knjige s grčkoga na hrvatski, prema papinoj ovlasti, da bi još jake utvrdio svoju zemlju u vjeri Crkve Kristove. Možemo još dodati, da je sve ovo papa Siksto V. izvršio pred smrt, a tada se svakom čovjeku javljaju u duši osobiti osjećaji prema rodnome kraju.

DON RINALDI

Nije tome tako dugo, što je na sveti oltar uzvišen veliki ugođitelj mladih Don Bosko. Njegovi nasljednici u službi ne zastaju za svojim uzorom i vodom. Nedavno je izas' u Turinu kniga pod naslovom: Il cuore di Don Rinald — Srce oca Rinalda). Knjige je napisao L. Larene Cella. Ova knjiga sadržava životopis trećeg nasljednika Don Boska u upravi velikog obiteljnog Družbe. Don Rinald Filip umro je god. 1923. na glasu svetosti pa se već sada naziva »glasu Božje«. Rinaldi je pošao tragom Don Boskovim, pa je postigao u svom životu velik stepen svetosti. Parmanski biskup Evasio Coll izrekao je u nadgrobnom govoru ovu pohvalu u čast Don Rinalda: »Don Rinaldi bio je čovjek, koji je u nekoliko slozi postjedovao ve kreposti. Bio je čovjek savršenog duhovnog života. Radio je u dubini i u širini vjerom sveaca, šutnjom putnika, razboritku uprave, nježnošću oca, dostojanstvom pastora, čednošću neznanog junaka«. Rinaldi je bio uzoran duhovni vođa, neumorna inicijator i organizator vjerskih i socijalnih ustanova.

U SPOMEN 100. godišnjice dolaska misionara Oblata Bezgrešne održan je u južnom afričkom gradu Durbanu Marjanski Kongres. U svečanoj procesiji sudjelovalo preko 30.000 osoba, a u zavrsnoj u Albert Parku preko 50.000 osoba. Msgr. Denis E. Husley, čuštanski nadbiskup, predčtao je pred skupljenim vjernicima pismo sv. Oca na engleskom i zulu jeziku, a zatim je sakupljeno mnoštvo molitvenog pover sv. Oca, koji je bio izravno iz Vatikana prenošen preko radija. Vjernici su sa najvećim oduševljenjem saslušali poruku sv. Oca.

2500 ULIČNIH POMETAČA pristupile je u Rimu uskrsnoj sv. Prčešću u velikoj crkvi »Al Gesu«. Sv. Misu je celebrirao nadbiskup Barrett, i pribivao je načelnik Rima i mnoge ugledne ličnosti crkvenog i civilnog života. Poslije toga pometali su u ulice na svoju posao.

POVODOM BLAGDANA sv. Cirila i Metoda po istočnom kalendaru u crkvi sv. Klementa u Rimu održana je svečana sv. Liturgija po istočno-slavenskom obredu. Poslije sv. Liturgije održan je obroč t. zv. »Moleben« na grobu sv. Cirila.